

Het tandheelkundig zorgsysteem kan rechtvaardiger en inclusiever

Sterre J. Gitz is promovenda aan het Academisch Centrum voor Tandheelkunde Amsterdam en doet sinds 1 oktober 2022 onderzoek bij de afdeling Cariologie en Maatschappij en mondgezondheid. Promotor van haar onderzoek is dr. Catherine Volgenant, prof. Monique van Veen en dr. Michiel van der Linden begeleiden het onderzoek als copromotoren. De redactie van het NTVT stelde 8 vragen over het onderzoek.

Wat onderzoek je?

Mijn promotieonderzoek richt zich op het karakteriseren van de beperkte toegang tot of ontvangen van lage kwaliteit van mondzorg bij mensen met een lagere sociaal-economische status in Nederland en het verkennen van mogelijke interventies om de toegang tot hoogwaardige professionele mondzorg voor deze kwetsbare groep te verbeteren. Dit onderzoek maakt deel uit van het Europese DELIVER-project, gericht op het verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van mondzorg voor iedereen. Een gezonde mond is namelijk niet voor iedereen in Nederland vanzelfsprekend. In onze samenleving bestaan aanzienlijke verschillen in mondgezondheid, waarbij mensen met een lagere sociaaleconomische status of die in armoede leven over het algemeen een minder goede mondgezondheid ervaren. Juist deze groep heeft dringend behoefte aan professionele mondzorg, maar heeft vaak beperkte toegang daartoe of ontvangt zorg van lage kwaliteit. Financiële factoren spelen hierbij een grote rol, maar er zijn ook belangrijke sociaaleconomische, culturele en persoonlijke factoren die dit probleem compliceren.

Wat is je drijfveer om onderzoek te doen?

In de laatste jaren van mijn tandheelkundestudie viel me tijdens mijn stages voor het eerst op hoe groot het verschil is in mondgezondheid van patiënten op verschillende plekken in Nederland. Zo kwam ik bij een organisatie die (spoed)zorg aan dak- en thuislozen verleent in aanraking met een patiëntengroep die een grote zorgbehoefte had maar die nooit van kwalitatief goede zorg kon worden voorzien via reguliere wegen. Dat raakte me diep. Ik was immers bezig met een 6-jarige studie om mondzorg te kunnen verlenen aan mensen die dat nodig hadden, maar ik realiseerde me dat degenen die dat het meest nodig hadden buiten mijn bereik lagen. Daarom startte ik tijdens mijn studie met onderzoek naar deze populatie in Nederland en zette dit na mijn afstuderen voort in een promotieonderzoek. Nu werk ik niet alleen als tandarts binnen het zorgsysteem, maar probeer ik ditzelfde zorgsysteem ook te verbeteren zodat het rechtvaardiger en inclusiever wordt.

Waarom is juist dit interessant om te onderzoeken?

(Mond)gezondheidsongelijkheid is geen nieuw fenomeen, maar is momenteel actueel door de toenemende armoede in Nederland. Bovendien ontbreekt het aan beleid dat de omstandigheden en behoeften van deze groep op de juiste manier in overweging neemt. Informatie over mondgezondheid, kwaliteit van leven, de huidige ervaringen met het zorgsysteem en eigen ideeën over mogelijke oplossingen voor deze mensen kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van interventies voor een inclusiever zorgsysteem.

Wat zijn de belangrijkste hypothesen en onderzoeksvragen?

De kernvraag van mijn onderzoek is hoe de toegang tot mondzorg kan worden verbeterd voor de kwetsbare groepen in onze samenleving die momenteel belemmeringen ondervinden. Om dit te bereiken breng ik allereerst in kaart welke mondgezondheidsproblemen zij ervaren en welk effect deze hebben op hun kwaliteit van leven. Daarnaast

ga ik in gemeenten door heel Nederland inventariseren of binnen diverse organisaties en initiatieven voor mensen met minimale financiële middelen de verminderde toegang tot mondzorg wordt herkend en hoe zij momenteel met dit probleem omgaan. Uiteindelijk wordt deze informatie gebruikt om op diverse locaties in Nederland multidisciplinaire teams te vormen, waarvan ook kwetsbare burgers deel uitmaken, die een interventie ontwikkelen waarmee lokaal de toegang tot mondzorg kan worden verbeterd.

Hoe is het onderzoek opgezet?

Het onderzoek omvat zowel kwantitatieve als kwalitatieve benaderingen. Het kwantitatieve aspect richt zich vooral op het beschrijven van het probleem en de populatie. Het kwalitatieve aspect wordt uitgevoerd in de vorm van participatief actieonderzoek met als doel de ontwikkeling van een effectieve interventie. In deze opzet spelen burgers, mondzorgverleners, sociaal- en welzijnswerkers en beleidsmakers een cruciale rol.

Degenen die mondzorg het meest nodig hadden, lagen buiten mijn bereik

Foto: Joost Hoving

Wat is het grootste probleem waar je tegenaan loopt?

Het is een uitdaging om deze kwetsbare doelgroep te bereiken, juist omdat ze geen gebruikmaakt van de zorg in de reguliere mondzorgpraktijken. Bovendien blijkt het complex om de populatie als geheel te karakteriseren. Binnen de groep kwetsbaren bestaan talloze subpopulaties, elk met hun eigen unieke set aan factoren die zowel de mondgezondheid als de toegang tot zorg beïnvloeden.

Op welk onderzoeksresultaat hoop je?

Ik hoop op waardevolle inzichten en voldoende gegevens uit de dialoog met de multidisciplinaire teams, zodat een of enkele interventie(s) met potentie kunnen worden ontwikkeld waarmee daadwerkelijk de toegang tot zorg voor de onderzoekspopulaties wordt verbeterd.

Wat levert dit onderzoek op voor de tandheekkunde, de patiënt of de mondzorgverlener?

De resultaten van dit onderzoek kunnen bijdragen aan de transformatie van het huidige zorgsysteem naar een inclusiever en rechtvaardiger systeem waarin de zorg effectiever is, de patiënt centraal staat en de sociale verantwoordelijkheden van mondzorgverleners worden hersteld.

ACTUEEL

Nieuws, personalia of persberichten voor de nieuwsrubriek kunnen worden gestuurd naar het e-mailadres nieuwsberichten@ntvt.nl.

BRONNEN ACTUEEL

Alle nieuwsberichten in Actueel zijn ook te vinden op onze website www.ntvt.nl. Bij het online bericht is de bron altijd een directe, klikbare link naar het originele artikel.

OP WWW.NTVT.NL

Meer nieuws is te vinden op www.ntvt.nl/actueel. Scan de QR-code

NIEUWSBRIEF

Meld je aan voor ontvangst van de maandelijkse Nieuwsbrief. Scan de QR-code